2014-03-26

TJÄNSTESKRIVELSE AFN 2014/16-009

Arbets- och företagsnämnden

Slutsatser och aktiviteter till följd av utvärdering av Nackas vuxenutbildning

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden beslutar om inriktning för det fortsatta utvecklingsarbetet enligt denna tjänsteskrivelse.

Sammanfattning

I verksamhetsplan 2013 gav arbets- och företagsnämnden arbetsmarknadsdirektören i uppdrag att genomföra en utvärdering av vuxenutbildningen i Nacka. Syftet var att pröva om vuxenutbildningen uppfyller de mål som kommunfullmäktige lade fast när kundval vuxenutbildning infördes 2005. Vidare skulle utvärderingen ge förslag på lämpliga till förbättringar.

Under våren 2013 upphandlade Nacka kommun en extern utvärderare (Public Partner) som fick i uppdrag att genomföra utvärderingen, som lämnades i december 2013. En analys av rekommendationerna i utvärderingen har genomförts. Nackas jobb- och utbildningsexperter har under våren bjudits in till en workshop för att diskutera gemensamma kvalitetshöjande aktiviteter.

Med utgångspunkt från analys och genomförd workshop kommer det fortsatta utvecklingsarbetet att inriktas inom följande områden:

- Förstärka det systemariska kvalitetsarbetet
- Utveckla och kvalitetssäkra myndighetsfunktionen
- En likvärdig skola för alla
- Utveckla det pedagogiska arbetet och samspelet med arbetslivet

I ett annat ärende, kvalitetsredovisning Nackas vuxenutbildning 2013, redovisas resultat och aktiviteter för att förbättra kvaliteten. De prioriterade utvecklingsområden som redovisas i detta ärende skiljer sig något från de som redovisas i detta ärende. Orsaken är att de har haft olika utgångspunkter. Detta ärende utgår från den externa utvärderingen.

Kvalitetsredovisningen utgår från jobb- och utbildningsexperternas resultat avseende betyg, avbrott och kundnöjdhet.

Ärendet

Inledning

I verksamhetsplan 2013 gav arbets- och företagsnämnden arbetsmarknadsdirektören i uppdrag att genomföra en utvärdering av vuxenutbildningen i Nacka kommun. Syftet var att pröva om vuxenutbildningen uppfyller de mål som kommunfullmäktige lade fast när kundval vuxenutbildning infördes 2005. Vidare skulle utvärderingen ge förslag på lämpliga förslag till förbättringar.

Under våren 2013 upphandlade Nacka en extern utvärderare (Public Partner) som fick i uppdrag att genomföra utvärderingen, som lämnades i december 2013 (se bilaga).

I december 2013 inbjöd Nackas kommun utbildningsexperter till ett seminarium där utvärderaren gjorde en lägesrapport från utvärderingsarbetet. Synpunkter från seminariet beaktades i den slutrapport som sedan redovisades.

I mars genomfördes en workshop med jobb- och utbildningsexperterna för att gemensamt diskutera prioriterade utvecklingsområden.

Kommentarer till utredningens slutsatser och dess förslag till utvecklingsområden

Utifrån förslagen i utvärderingsrapporten kommer det fortsatta utvecklingsarbetet inom vuxenutbildningen inriktas mot följande områden.

Renodla rollerna och minska sårbarheten

I arbetet med att leda vuxenutbildningen har rektor två viktiga uppdrag – systemledarrollen och rektorsrollen, som tydligt regleras i skollagen. Dessa två roller, kan i vissa frågor leda till konflikt i och med ansvaret för kontroll likväl som utveckling av systemet gentemot medborgarna ligger på en och samma funktion.

Stärk rättssäkerheten

För att trygga rättssäkerheten behöver det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas. Det handlar bland annat om hur resultaten från de nationella proven ska användas som referens vid betygssättning och hur verksamhetsbesöken dokumenteras och följs upp.

Säkerställ systematiskt kvalitetsarbete med fokus också på undervisningen

Utvärderingen rekommenderar att kvaliteten kan öka genom att ställa krav på systematiskt utvecklingsarbete vilket skollagen stipulerar. Alla Nacka kommuns skolor, såväl kommunala som fristående och inom alla skolformer (från förskola till vuxenutbildning), ska årligen redovisa till Nacka kommun hur de arbetar med sitt kvalitetsarbete. Ett kontinuerligt utvecklingsarbete bedrivs – vilka frågor som ska belysas och hur kommunen tryggar att förbättringsarbetet leder till avsedda resultat. Inom vuxenutbildningen sker en del av detta arbete inom ramen för regionsamarbetet på Kommunförbundet Stockholms län.

Ett annat område för kvalitetsutveckling som utvärderingen pekar på är uppföljningen av elevernas resultat och status efter genomförd utbildning. Nacka kommuns kvalitetsarbete inriktar sig främst på det direkta resultat efter genomförd utbildning och inte vad utbildningen leder till.

Tillgängliggöra kundvalet

Ett fungerande valfrihetssystem baseras på att kunderna inför valet får tillgång till relevant information om jobb- och utbildningsexperter. Nacka kommun erbjuder flera former av "neutral konsumentinformation" om de valbara alternativen. Däremot behöver kommunen kvalitetssäkra och tillgängligöra den information som finns.

Förbättra kopplingen mellan studier och arbete

Det finns stora möjligheter att förstärka kopplingarna mellan studier och arbete inom vuxenutbildningen. Nacka kommun har insett betydelsen av och funktionen att vuxenutbildningen ska vara integrerad del i arbetsmarknadspolitiken. Detta har fått uttrycket att vuxenutbildning och arbetsmarknadsfrågor lyder under en och samma nämnd. Utredningen lyfter fram behovet av en än mer tydlig koppling till arbetslivet. Framförallt gäller detta inom yrkesutbildningen som bör ha ett mer utvecklat samarbete med arbetsgivare inom olika branscher.

Säkerställ kravet på likvärdig behandling

Likvärdighet är ett viktigt mål i den formella utbildningen, inklusive vuxenutbildningen. Det pågår en ständig dialog mellan Nacka kommun och jobb- och utbildningsexperterna om detta mål och hur det ska tillämpas för elever med särskilda behov.

Det fortsatta kvalitetsarbetet för Nackas vuxenutbildning

Nacka kommun ser ett stort värde i de rekommendationer som framgår i utvärderingsrapporten. Efter analys och dialog med kommunens jobb- och utbildningsexperter har det framkommit att det finns en samsyn om vad som ska prioriteras. Därmed läggs en trygg grund för det fortsatta utvecklingsarbetet och nedan områden har prioriterats.

Förstärka det systemariska kvalitetsarbetet

Det pågår ett systematiskt kvalitetsarbete som bland annat omfattar möjligheter att följa upp hur jobb- och utbildningsexperterna lever upp till Nacka kommuns och tillämpningsanvisningar. Rektors verksamhetsbesök kommer att utvecklas så att dessa systematiseras och kvalitetssäkras. Den framtida processen innebär att:

- En rapport innehållande betyg, kundnöjdhet, avbrottsutfall och efterlevnaden av kommunens auktorisationsvillkor, nedbruten på enhet, tas fram med viss periodicitet av kommunen.
- Rapporten delges jobb- och utbildningsexpert tillsammans med en mall för uppföljning.
- Jobb- och utbildningsexperterna ska, utifrån rapporten och uppföljningsmallen, beskriva hur verksamhet ska förbättra inringade utvecklingsområden och/eller kvalitetsbrister.
- Vid rektors verksamhetsbesök är syftet att enas om vilka insatser som behöver genomföras för stärka verksamhetens kvalitet och resultat.
- Rektors skriftliga besök delges nämnden.

Vuxenutbildningens syfte är att det ska leda till arbete eller till högre studier. Därför är det viktigt att få reda på de långsiktiga effekterna av vad utbildningen har lett till. För att få en tydligare bild av vad utbildningen leder till behöver Nacka kommun utveckla en metod för att följa elevernas fortsatta status en viss tid efter slutförda studier. Resultatet av sådan information innebär att vi kan utveckla vuxenutbildningen så den bättre matchar arbetsmarknadens behov. Området är viktig men bedöms inte vara enkel att lösa då det kan vara resurskrävande att få fram uppgifter som krävs. Frågan är dock prioriterad varför ett fortsatt utvecklingsarbete kommer att ske under året.

Utveckla och kvalitetssäkra myndighetsfunktionen

15 av Nackas jobb- och utbildningsexperter har fått betygsrätt av Skolinspektionen. Dessa jobb- och utbildningsexperter har därmed fått en större myndighetsutövning och står under tillsyn av skolinspektionen. Diskussioner pågår med dessa jobb- och utbildningsexperter om möjligheter att föra över fler myndighetsuppdrag.

För att tillgängligöra och förenkla den enskildes val av utbildning görs en översyn av Nackas webb. Informationen behöver vara korrekt, relevant och transparent för såväl medborgare som presumtiva arbetsgivare som önskar ett utvecklat samarbete med den kommunala vuxenutbildningen. Utöver information på Nackas hemsida behöver ett arbete med

vägledningen utvecklas för elever ska kunna göra ett för dem bra val. Det handlar bland annat om en bättre branschkunskap hos våra karriärvägledare om vilka yrken som i framtiden är i behov av kompetens och arbetskraft.

En likvärdig skola för alla

Kommunen har rutiner för att trygga stöd till elever med särskilda behov men behöver utveckla dessa för att garantera en likvärdig skola för alla. Jobb- och utbildningsexperter har ansvar för att erbjuda eleverna stöd inom ramen för ersättningen. Om behovet är stort kan jobb- och utbildningsexperten kontakta kommunen som gör en bedömning som ligger till grund för beslut om hur stödet till eleven ska utformas. Kommunens kunskap om elever med särskilt behov behöver förstärkas så att vi kan garantera en likvärdig skola som är tillgänglig för alla.

Utveckla det pedagogiska arbetet och samspelet med arbetslivet

Kommunen arbetar med att förtydliga ansvar och roller mellan kommunen och våra jobboch utbildningsexperten med syfte att öka kvaliteten för eleven. Då målet för vuxenutbildningen många gånger är att ge eleven en utbildning som matchar arbetslivet kompetensbehov har kommunen tagit flera initiativ som syftar till att öka jobb- och utbildningsexpertens möjlighet till samarbetet med arbetslivet. Praktik för yrkesinriktad vuxenutbildning och lärlingsutbildning för vuxna mm är exempel på utbildningskoncept som genomförs i samarbete med arbetslivet. Kommunen behöver ytterligare stärka samspelet mellan utbildning och arbetsliv.

Bilagor

Utvärdering av vuxenutbildningen i Nacka kommun, 2013-12-05 Public Partner.

Carina Filipovic Enhetschef Arbets- och företagsenheten Staffan Ström Rektor Arbets- och företagsenheten